

ΕΜΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΒΓΚΕΝΙ ΙΒΑΝΟΒΙΤΣ ΖΑΜΙΑΤΙΝ

Βαγγέλης Ραφτόπουλος

27/11/2015

Ο συγγραφέας Γεβγκένι Ιβάνοβιτς Ζαμιάτιν (1884-1937), από τους σπουδαιότερους της μετεπαναστατικής Ρωσίας, εμπνευστής του δυστοπικού μυθιστορήματος, μια δυστοπία που χαρακτηρίζει μια φουτουριστική κοινωνία, όπου επικρατούν άθλιες συνθήκες διαβίωσης, με αποτέλεσμα να παρέχεται η εύκολη δυνατότητα σε τυραννικά καθεστώτα να επιβάλλονται με βάνανους τρόπους.

Με συνειδήσεις υποκινούμενες από τα ΜΜΕ και υπερβολική έκθεση στη μαζική κουλτούρα, οι άνθρωποι αυτών των κοινωνιών είναι αδύναμοι να οικοδομήσουν συνείδηση, κριτική σκέψη και προσωπική άποψη. Πολύ συχνά οι δυστοπικές κοινωνίες δραπετεύουν από το φαντασιακό πλαίσιο και αγγίζουν τα όρια ενός δυσοίωνα ρεαλισμού.

Ταυτόχρονη με το Εμείς του Ζαμιάτιν είναι το διαχρονικό δυστοπικό κινηματογραφικό θαύμα, η ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΣ του Fritz Lang.

Στο Εμείς, 1500 χρόνια από σήμερα, ο Ζαμιάτιν κατασκευάζει μία κοινωνία από αριθμοποιημένα πρόσωπα, πρόσωπα χωρίς ταυτότητα, ανθρωποειδή μηχανοκίνητα, ονειρασθένεια και φαναστεκτομές, όπου κυριαρχεί ο ευεργέτης -τύραννος κατά μία έννοια- στο μονοκράτος, στο οποίο φιλοδοξεί να υποταχθούν κράτη και συνειδήσεις.

Στο ανελεύθερο αυτό καθεστώς ο έρωτας, η φαντασία και η ελευθερία είναι έννοιες απαγορευμένες, απειλητικές, τιμωρητές.

Ο εξαιρετικός σκηνοθέτης Σάββας Στρούμπος μετέφερε στη σκηνή ένα άκρως φιλοσοφικό έργο, με πολλά υπαρξιακά και αξιακά ερωτήματα, με πολύ μεγάλη επιτυχία, προσδίδοντας στους ήρωές του τα απόλυτα χαρακτηριστικά του συγγραφέα, αποτυπώνοντας εύγλωττα τη σχέση της ευτυχίας με την έλλειψη επιθυμιών, την παντελή ομοιομορφία, την εντροπία.

Πρόδρομος του Όργουελ και του 1984, ο Ζαμιάτιν καταγράφει τις δικές του ανησυχίες και φόβους, ελπίζει όμως στην επανάσταση, απογειώνει το άπειρο των επαναστάσεων, θεωρεί ότι αυτές είναι οι μόνες που μπορούν να αποτρέψουν τους κινδύνους και να ανατρέψουν τα καθεστώτα.

Οι ηθοποιοί Δαβίδ Μαλτέζε, Ελεάνα Γεωργούλη, Έλλη Ιγγλίζ, Δημήτρης Παπαβασιλείου και Έβελυν Ασουάντ, ερμηνεύοντας τα ανθρωποειδή του Ζαμιάτιν και καθοδηγούμενοι από την μοναδική σκηνοθεσία του Στρούμπου, απέδειξαν την αφομοίωση του έργου, στο οποίο αφοσιώθηκαν με ιερότητα.